

Juristen

Al enkele decennia is 'rechten' de meest gevolgde studierichting aan onze universiteiten. Gevolg: Nederland wordt overspoeld met juristen. Worden we daar beter van? Voegen zij iets toe aan onze maatschappij? Soms wel, bijvoorbeeld doordat in contracten spelregels met elkaar worden vastgelegd die (escalatie) van veel conflicten kunnen voorkomen.

Maar meestal is de toegevoegde waarde van juristen in mijn ogen uiterst minimaal en zelfs contraproductief. Juristen hebben zo hun eigen jargon en spelregels onder elkaar. Zo erger ik mij er al jaren aan dat misdadigers van ernstige misdrijven vrij kunnen komen door een vormfout, terwijl onomstotelijk vaststaat dat zij de dader zijn. Goede procedures zijn blijkbaar belangrijker dan rechtvaardigheid.

Een tweede nadeel dat ik zie rond de juridisering van de maatschappij, is dat juristen elkaar de bal toespelen. Men formuleert iets ingewikkeld, vooral niet in Jip en Janneke-taal, en vervolgens ontstaan disputen over interpretaties, met alle onduidelijkheid en onzekerheid voor betrokkenen van dien.

Ook rond de Wmo doet dit fenomeen zich voor. Ook hier grijpen de juristen de macht. Bij overheden werken trouwens veel meer juristen dan elders in het maatschappelijk leven. Kijk bijvoorbeeld maar eens naar de leesbaarheid van de gemiddelde Wmo-beschikking. Vervolgens gaan mensen

voor de zekerheid maar in beroep, en wie krijgt daar weer extra werk door? De jurist.

Recentelijk hadden we weer zo'n voorbeeld van een juridisch debat. Moet er nu wel of niet worden aanbesteed rond de Wmo? Ook hier buitelen de juristen over elkaar heen. Publicaties volgen elkaar in hoog tempo op. Met steeds andere interpretaties. Je kunt nu al voorspellen dat bijvoorbeeld gemeenten extra handenvol geld uitgeven aan adviezen. Thuiszorginstellingen,

Stop de juridisering van de samenleving

leveranciers van hulpmiddelen en anderen geven nu al klauwen geld uit aan procedurele stappen om opdrachten binnen te kunnen halen, vaak onder verloochening van hun eigen idealen/visie. Ook bij die zorgleveranciers zien wij steeds meer juristen komen in plaats van zorgverleners. Wie betaalt dat?

Het zou goed zijn als politieke beslissers, zowel landelijk als gemeentelijk, zich eens los zouden schudden van het juk der (ambtelijke) juristen en het gezonde verstand laten zegevieren. Wil een overheid concurrentie rond huishoudelijke zorg, dan schrijf je in één A4'tje op waaraan je toetst.

Bijvoorbeeld:

- Wij willen maximaal drie verschillende personen per jaar over de vloer bij een gemeentelijke klant.
- Wij willen dat medewerkers huishoudelijke zorg zich primair richten op het ondersteunen van het zelf schoonmaken door betrokken gemeentelijke klant en niet te snel het werk overnemen.
- Wij willen dat medewerkers huishoudelijke dienst minimaal die en die opleidingen hebben gevolgd.

Dit is iets anders dan aanbesteden op alleen maar geld. Deze voorbeelden snapt iedereen, ze zijn makkelijk te controleren en zorgen voor selectie van leveranciers. Dit leidt tot kwaliteit van dienstverlening, kwaliteit van leven voor betrokkenen en veel minder bureaucratie. En dat zal vaak fors goedkoper zijn. Verzilvering van dit alles vraagt om een duidelijke omslag. Minder juristen. Minder macht bij de juristen die overblijven. Een meer dienstverlenende instelling van de juristen. De macht weer bij de inhoudelijke mensen, die met hun voeten in de praktijk staan. Dat werkt ook voor hen een stuk motiverender.